

Posudok k habilitačnému konaniu

Mgr. art. Ľubomíra Viludu, ArtD

Ľubomír Viluda hneď po skončení štúdia na Akadémii umení v Banskej Bystrici nastúpil ako odborný asistent – tak začalo jeho pedagogické pôsobenie. Vzhľadom na konkrétnu situáciu a špecifické podmienky na Fakulte dramatických umení bol hneď poverený zodpovednými úlohami. Ako vedúci katedry aktívne a rozvážne naplňal a rozvíjal študijný program v intenciách zakladateľov štúdia dokumentárnej tvorby ale pri komplexnej akreditácii aj spolutvorcom nových študijných programov pre všetky tri stupne štúdia.

Po desiatich rokoch Viludu môžeme považovať za skúseného pedagóga.

Riadiacu a pedagogickú funkciu dokázal realizovať aj preto lebo mal prirodzenú autoritu. Ako absolvent mal za sebou mimoriadne úspešný film „Na hrane“, ktorý realizoval ešte počas štúdia (so spolužiakom a neskôršie kolegom Ivanom Kršiakom) a ktorý získal mimoriadne medzinárodné ocenenie.

Ľubomír Viluda svoju filmársku činnosť začínal hneď po strednej škole v regionálnom štúdiu ako samouk. Táto skúsenosť zrejme ovplyvnila aj jeho ďalšie pôsobenie. Dokázal sa rýchlo orientovať v teréne a pri realizácii využívať svoje skúsenosti, niekedy skôr návyky. Prejavuje sa to napríklad pri publicistických témach. Tak možno vznikalo aj uprednostňovanie rôznych organizovaných folklórnych akcií a umelých situácií.

Na druhej strane sa s odvahou púšťal do realizácie inscenovaných scén a dokonca aj príbehov – ako v spomínanom filme **Na hrane**. To však nebola jeho ďalšia tvorivá cesta. Ľubomír Viluda sa venoval predovšetkým dokumentárnemu filmu, kde mal možnosť prejavovať ako talentovaný kameraman. Filmy, ktoré predkladá k habilitácii tvoril v osvedčenom tíme, (Ivan Kršiak často vystupuje aj ako spoluautor) a všetky sa vyznačujú kultivovaným obrazom. Precízne vyhľadávané a komponované exteriérové

zábery striedajú sekvencie, kde sa kamera pohybuje medzi ľuďmi a pôsobí autenticky. Viluda vie realizovať reportáž, ktorá tvorí základ jeho filmového vyjadrovania.

Sedem hriechov civilizácie (76minút) je presvedčivý a pôsobivý pohľad na život v Keni. Film sa opiera o pôsobenie Slovákov – ide o misionára, ktorý vedie dokumentárne rozprávanie o živote domorodého obyvateľstva. Okrem filmárov, prišli ho navštíviť rodičia – to je situácia, ktorá umožňuje prezentovať stretnutie dvoch svetov a rozvinúť myšlienky o hriechoch, ktoré súvisia s neriešiteľným postavením domorodého obyvateľstva v boji o prežitie. Pôsobivá je sekvencia o postavení mladých žien, týraných a spoločensky odvrhnutých, ktorým poskytuje domov ktorý tiež vedie Slovenka. Hlavným cieľom zariadenia je vyučiť dievčatá užitočným schopnostiam, aby si mohli v budúcnosti nájsť prácu. Film získal medzinárodné ocenenie na festivaloch, dokonca získal hlavnú cenu v Bali.

Pôsobivý je film **Pol'ana** (28 min.) Upúta predovšetkým kamera. Divoká príroda, trpezlivo vybraté a komponované zábery, vystriehnuté zvieratá v prirodzenom prostredí. Rozpačitý je začiatok filmu – odborný, až monotónny text obraz nepodporuje, odborná terminológia a štylizácia ide popri obraze, ale potom na to zabudneme, lebo začne ozajstný film, a pred divákmi sa rozvinie krásna, divoká príroda. Slovo sa vráti k obrazu a my sleduje a vidíme príbeh Pol'any a ľudí, ktorí tam žijú. Možno by bolo zaujímavé presnejšie ukázať kde vlastne toto čarovné miesto leží – v rámci Slovenska (je to vraj jeho strede), Európy. Aj tento film už získal medzinárodné ocenenie.

Partia, ktorá pracuje s Viludom (už viac ako 10 rokov) sa volá „Pastiersky film“ a je to aj príznačný názov – to je priestor, kde sa Viluda pohybuje s láskou a istou suverenitou. Napríklad vo filme **Hubertov odkaz** (52 min.). Príroda a trpezlivo nasnímané poľovnícke epizódy. prijní protagonisti. Dobre realizované výpovede. Protagonisti hovoria zaujímavavo, sebedovome a presvedčivo. Zaujímavé sú aj krátke dokumentárne zemepisné portréty slovenských obcí, respektíve remesiel. Je to akoby

všedná tvorba pre televíziu, ale sú to kultivované pohľadnice, pripravované svedomito s úctou k obrazu a faktom.

K produkčnej spoločnosti **Pastiersky film** chcem zdôrazniť (Viluda je pri filmoch, ktoré udáva vo filmografii, aj produkčným) s akou pozornosťou svoj film vysielala do života. Neobmedzujú sa len na domáci priestor, ale sledujú rôzne akcie, väčšinou festivaly a tam svoje diela posielajú a prezentujú. Dať o sebe vedieť je tiež dôležitá práca.

V habilitačnom spise prezentuje Viluda svoju pedagogickú činnosť posudkami na absolventské práce študentov. Medzi nimi ma zaujala pestrá paleta tém, ktoré prezentujú „hriechy civilizácie“ aj u nás.

Lubomír Viluda je presvedčivý v tvorbe ako autor, ako kameraman, je úspešný ako organizátor a prejavil sa ako schopný pedagóg. Spojenie tvorby, od publicistiky cez náročné filmové dokumenty, s pedagogickou prácou a organizátorskými úlohami v rámci školy, je dobrým základom na ďalší vývoj z ktorého budú prospievať študenti, škola, dúfam, že aj diváci a sám kandidát.

Preto v habilitačnom konaní podporujem a odporúčam menovanie Mgr. art. Lubomíra Viludu, ArtD. za docenta.

V Bratislave 15. apríla 2019

Doc. Marcela Plítková, ArtD.